

NAPLÓ

Előfizetési ár:

Egész évre 5 kor. | Egyes szám ára 4 fill.

Pályaudvarokon 6 fillér.

Megjelen minden hétfőn reggel 7 órakor

Felolós szerkesztő:
DERÉKY ANTALIgazgató:
ERDÉSZ ZSIGMONDSzerkesztőség és kiadóhivatal:
VII., DOHANY-UTCZA 88. SZ.
Közlemények átvétele csak jelzéssel van megengedve

Véres dráma a tanyán Kegyetlen gyilkosság

Petőfi emlékezete.

Budapest, július 31.

A legnagyobb nemzetek, legvégtetesebb, legválságosabb helyzetekben és eseményekben, mindig magukba szállottak és lelki világuk erősítésére, bátorságuk edzésére kegyetes szent áhitattal, nemzeti történelmi multjok felé fordították tekintetüket és a multból merítették erőt, hitet, bizalmat a jelen küzdelmeihez...

Boldog nemzet, melynek történelme telítve van a kősői ivadéknak példát adó nagy és hősi harcok emlékeivel; hűséges nemzet, mely megrázkódásai pillanataiban kegyetes, romantikus lélekkel tud meríteni abból a kristálytisza forrásból, melyet a történelem lapjai, vigasztalóul, bátorítóul és lelkesítőül szolgáltathatnak...

Emlékezzünk tehát régiről... Forduljunk lelki szemünkkel vissza a multba — és merítsünk belőle szent hitet, bizalmat, lelkesedést és erőt a jelenre és a jövőre nézve...

Eppen ma hatvanegy éve történt; éppen ma van hatvanegyedik évfordulója annak a napnak, mikor a nemzet koszorús lantosa, a «Szabadságdal» lángelkű szerzője és szónoka, a segesvári sikon vért ontotta, hős lelkét kilehelte a magyar szabadságért folytatott nagy, nemes és dicső küzdelmében. Hősök taposta, dicső történelmi események által megszentelt hely a segesvári halottmező, hol századok multával is csak levett kalappal, — imát rebegve volna szabad minden igaz magyar-nak áthaladni...

Ha az ott összegyűjtött lelkes magyar sereget és erkölcsi erejében hatalmas honvédséget lelkiismeretesen hasznosítani tudták és akarták volna, akkor nem kellene annyi ezer ártatlanul legyilkolt magyar testvérünk sirja felett vért nyerte hullatunk és nem történtek volna azon vérfagyasztó kegyetlenségek, borzalmas, rémes jelenetek, melyek a 19-ik század történetében örökös, eltörülhetetlen szegényfoltot képeznek... és népünkben oly pusztítást végeztek, melyet mind a mai napig sem volt képes egészen és teljesen kivevni...

Es bár a történelem könyvében a segesvári rétek borzalmasan szép történelmi mult, a kitorúlhatatlan arany betűkkel van iktatva, ma a lángelkű költő hatvanegyedik évfordulóján csak hazafias kötelességünknek

teszünk eleget, midőn az utókor kegyeletét a szent emlékek felé visszavezetjük és rámutatunk, figyelmeztetünk arra, hogy ennek a hatvanegyedik évfordulónak nem lett volna szabad ilyen szürke, rideg, fagyos közönybe fulladni; hogy ezt a magyar nemzetnek és különösen a mi fővárosunknak elengedhetetlen kötelessége lett volna a haza vértanújának halála napját méltó megemlékezéssel megünnepelni...

Nem vádolunk, nem ká hoztatunk senkit a muasztásért, hogy ez a nagy történelmi évforduló ilyen közönyösen, fagyosan virradt fel reánk. De a mult-sztással ne temessük el az eszmét magát; ápoljuk, fejlesszük, vezessük vissza a magyar népet nyomról-nyomra dicső szabadságharcunk nagy eseményeinek forrásához; vezessük vissza hazánk fogé-onylelkű ifjúságának emlékeztét a történelmi tradíciókhoz, hogy azokból tanuljanak erőt, hitet, lelkesedést és — hazaszeretetet, mert csak annak a népnek van joga a szebb jövőhöz, mely nemzete történelmének multját kegyeletében megőrizni és hűséges gondallal ápolni tudja...

D. A.

Egyéni érdek a közérdekben

(H. J.) A főváros egészséges gazdasági politikája és megabazart társadalmának magas színvonalra igen fontos állami érdek, de minket, akik lakói és adófizetői vagyunk a fővárosnak nemcsak ebből a szempontból érdekli, hanem mint olyanokat, kiknek egyéni életük és társadalmi létezésük, anyagi és erkölcsi forrása ebből a nagy szervezetből fakad.

Ha már most figyelembe vesszük, hogy közel egy millió ember létükzdelme gyökerezett ide, nem érdektelen a létképesség képtelenségeit feltüntetni.

Nem nyulok a statisztika merev számaihoz, nehéz is volna ebben a szűk keretben a valóság visszautkrözhetetlen perspektíváját mu'atni, csupán azt a közvetlen kapcsolatot érintem, mely bennünket, mint egyes egyéneket a magunk személyes és a város, mint illet, gazdasági érdekeinkkel, intencióival köti össze.

A lakáviszonyok javítása érdekében a város nagy erellyel lépett akcióba és példásan is kezdte meg munkáját.

De csak kezdetnek nevezem ezt azért, mert oda tett irt, ahol legjobban fájt és ott segített, ahol legjobban kellett; ez rendjén is van, de ne feledkezzenek meg a gondos városatyák, hogy a munkás-csoporton kívül van még társadalmunkban egy olyan kaszt is, mely hivatásánál fogvaköteles a rá oktroált «ur» czimzés mellett, a «középosztály»ban inségesen élni és küzdeni azért, hogy lásék az «a mi nincs».

A sok hivatalnok. Azok, akiknek anyagi helyzetük sehogy se bírja a köteles igényeket kielégíteni. A rendes ruházkodás, a fölteilen reprezentálás, mind a gyomor és a szerény hajlék rovására megy.

Építünk munkásházakat, adjunk kényelmes, tiszta, egészséges lakásokat a munkásságnak, de ne feledkezzünk meg azokról sem, akiknél ez a kérdés nem kevésbé fontos. Dicsérjük Bárczy és munkatársai szociális érzékét, de mindaddig félmunkát végeztek, amíg a másik érdekcsoportnak, a «szegény-uraknak» az érdekeit is nem gondolják.

Ennek a kérdésnek a fontossága viszont annyira megterhen a fővárost, hogy egy másik még fontosabb ügyről csaknem megfeledkezik.

A közéletmezésről. Ennél szomorubb kérdés valóban kevés van.

Abból a pénzből, amiből ma egy szegény család nyomorral tengődik, valamikor egy kis család egész jó-módban megélhetet.

Es ebben első sorban a főváros a hibás.

A piaci árak ellenőrzését nem vette fel hathatósan hatáskörébe; — ezért szaporodnak a «drágaság» — hienai.

Tessék csak realisan intézkedni és bizonyos, hogy minden földtermette ételmszer olcsóbb, sőt aránytalanul olcsóbb lehet a mostaninál.

Mindezekhez hozzájárul, hogy a nagyfogyasztók, a kereskedők, kávé-sok, vendéglősök száz százalék hásszonnal dolgoznak. Természetes, hogy így a tényleges fogyasztók a kö önség és különösen szegényebb osztály nem képes ezt elviselni, természetes, hogy kénytelen drágábban dolgozni, a miből aztán természetesen a sok bérmozgalom és nyomorúság fakad.

Szép, nagy szociális munkába fogott Bárczy polgármester, vannak erős munkatársai és mi remél-

jük is, hogy erélyével, kitartásával és erős szociális érzékével a fennforgó égető kérdéseket közmegelegedésre megoldja.

A Napló Mindenütt

Virág a vértanúknak.

Tul a Királyhágón, inneri a Hargitán szomorú mezőn áll a legnagyobb magyar költő és vele együtt elesett dicső honvéd vértanuk szerény emlékoszlópa. Kopott, rideg emlék, de talán mégis megállítja egy pillanatra az új embereket, akik már csak hallanak, olvasnak arról a csodálatos időről, amikor tűz- és vér volt ennek az országnak minden telpalatnyi földje. Bizony szegényes oltára a kegyeletnek az a gránitoszlop. Igaz: minékünk drága, szent emlék s amikor felkeressük, ünnepelesen és megtisztulva a legfájdóbb, legmagyarabb érzésben: az emlékezés csöndes bánatában mi talán szépek is látjuk. Ilyenkor a nehéz se-lyemszalagokkal ékes koszorúk virágok között talán fel sem tűnik, milyen árván, elhagyottan mered az ég felé, köröskörül pedig szürke és pr zai minden. Zöldséges kertek, tiltványok, kellemetlenül, csunyán stilszerűtlen ez a környezet.

Petőfi sirjához, ma 61 év multán is elzarandokol Székelyudvarhely és Segesvár városának hazafias lelkes közönsége. Megtépi kertjei virágát, megöntözi könnyei harmatával, gar-madával fon belőlük koszort és elhelyezi arra a pici kis sírhelyre, — ahol a hagyomány szerint, — a világ egyik legtelkesebb szabadság dalnoka, karddal a kezében lelt vértanuhalált hazájáért...

Ki kellene irtani, meg kellene tépni Magyarországot minden babéredejét, ha hozzáméltó kegyelettel akarnók ünnepelni megszentelt emlékét.

De nálunk a kegyelet csak lokális jellegűvé zsugorodik; nálunk a halhatatlan Petőfi halálának évfordulóját csak két szerény vidéki város lelkes polgárai ünneplik. Hiába keressük ott a törvényhozó testületeket, irodalmi egyleteket, hiába keressük ott az egész országot, mely már eltanulta a nagyjai történelmi emlékeit, minden alkalomnál felujítani és ünnepelni...

Ledér operette, — trivól kabaré (az is csak német) röhögő mozok, — ezek kellene a mi jó magyar népünknek, mely már annyira „modern” és „differenciálódott”, hogy

máholnap Petőfi nevét is átengedi a feledésnek, ahonnan talál majd a műveltebb külföld újra felfedezi utódainknak...

Édes mérég.

Végre, — mikor már a tulgyakran előforduló tifuszesetek, közveszélyes arányokat kezdtek ölteni, megindultak a hatósági és orvosi vizsgálatok minden elképzelhető vonalon; vizsgálják a tejet, vaját, húst, gyümölcsöt, kenyeret és mindent, ami a főváros lakosságának tápláló eledelül szolgál. Egyről azonban, — ha jól tudjuk, — mégis megfeledkeztek: az édes méregről, a cukorról, mely nagyon sok betegség csiráját hordja magában és magán. Nem a mindennapi használatban levő fehér cukorról van szó, ámbar tudjuk, hogy az sem menti egészen a hamisítástól. De szőlünk azokról a sok tarka, cifra, színes cukorkákról, melyeket uton-utfélen, a körutakon, éppen úgy mint a városligeti wurstliban és egyéb helyeken árulgatnak, melyek napokon át ott fekszenek nyíltan, minden takaró nélkül az üzletekben, bódékban és sátraktban, kitéve a nap erjesztő melegének és a rovarok, legyek kópéinek. Ezeknek a cukrocskáknak a színe is már gyanús és legtöbbször már a festékben is van bizonyos mennyiségű méregtartalom; hát még ha az utca bacillusterhelte rovarai, férgel meglepik, mennyi megbetegedések lehetnek gyanútlan okozói. Nem olyan jelentéktelen dolog ez, amilyennek látszik; mert a szegényebb néposztály, ezekkel a krajcáros édességekkel kedveskedhetik csak a gyermekeiknek; — a Gerbaud és Kupler fényűzését ezek meg nem engedhetik maguknak; a gyermekélet pedig, mint nemzetfenntartó elem, — kell, hogy egyaránt drága legyen, akár polgári, akár pedig nemesi ágyból származott...

Ezekre az édes mérgekre hívjuk fel itt az illetékes körök sürgős érdeklődését, nehogy ez édes mérgektől pusztulhassanak gyermekeink...

A kollegialitásról.

Van Budapestnek egy szép éjjeli mulatóhelyisége... Azt mondják, hogy szép! De mert ez tisztán egyéni izlés dolga, hát nem vitatkozunk felette, azonban az ellen, — minden sovinyimus nélkül tiltakozhatnánk, hogy az a bizonyos »Jardin de Paris« már a címében sem magyar, miért legyen tehát a művészi (?) tartalmában az? És nem is magyar, amint be is bizonyult azzal, hogy a német tulajdonos és német rendező, minden lehetőséget elkövetett, hogy a magyar művészeket, a német művészet előnybe helyezésével a háttérbe szorítsa. Ez persze bántotta a mi magyar művészeinket, akik között elismert magyar írók is voltak és egy szép napon követelték legalább az egyenlőség elismerését, amit természetesen megtagadtak tőlük. Erre az önérvényes magyar művészek, azon hiedelemben, hogy a területi szellem megvédésével magyar kollégáik mind követik példájukat, kiléptek a mulató kötelekéből.

És mi történt ezután? Mi történt azután, hogy az egész fővárosi sajtó a magyar művészek érdekeinek megvédésében szolidaritást vállalt? Hát az történt, hogy a legtöbb magyar művész, — talán kényerét félve, — itt maradt, sőt akadtak újabb magyar művészek, még pedig elég szép szám-

mal, akik beléptek a hiányzó örök pótlására...

Hát nem megindító példája ez a magyar művészek híres kollegialitásának? Hát nem igaz, hogy ebben a mi szép, gyönyörűsége országunkban — pénzért mindent, még művészetet is lehet kapni?...

Blum Lajos
kőfaragó- és sirkőüzlete
Budapest, VIII., Köztemető-ut 4.

Magyar művészek által tervezett művészi síremlékek állandó kiállítása. Márvány, gránit- és syenit

síremlékek
egyszerű és díszesebb kivitelben kapható.

Házbérzorsa a fővárosban.

A mi szép fővárosunkban annyira megszokott dolog már a házbérzorsa s a közönség soraiból felhangzó panaszok oly gyakoriak, hogy a pesti élet-társadalom eme fel-fel szakadó sebéből már állandó rovatot kell vezetnünk.

A legtöbb esetben a háziur, vagy főbérlő kedveskedik 2—300 korona lakbérrel és egy oly kényes alternatíva elé állít gyakran nehéz gondokkal küzdő családokat, melynek a vége mégis csak az, hogy a lakó marad és fizet, hogy a jövő évben fokozottabb erővel keresse ki azt az összeget, melyből az orosz-lánrészt a háziurnak jut.

A lakással való uzsorának van még egy másik módja is, ez még sötétebb és hiányzik belőle minden emberség. Itt már a háziur csak végrehajtja saját javára azt, amit más eszelt ki furfanggal és nem mindennapi üzleti rafinériával. A dolog lényege az, hogy X. és J. egy üzlet-ágot folytatnak és üzleteik egymás mellett vannak. X.-nek régi jó forgalmu üzlete van, a J.-é azonban gyengén megy. J. lelke mindennap keserűséggel telik meg, midőn látja, hogy X. tultesz rajta s az ő portékájára kevesebb vevő akad, gondol tehát merészet és nagyot, feketébe vágja magát s beállít a háziurhoz. Megkérdezi, hogy X. mennyit fizet a helyiséget s fondorkodva műértő sunyisággal ráigéri a lakbér felét és amíg X. gyanúlanul dolgozik, addig J. kárörvendve dörzsölgeti kezét, mert hiszen az új üzlethelyiséggel X. vevőit is meghódítottak reméli.

Hát bizony ez a példa nem tartalmaz semmi emberséget, sem egyenes, őszinte észjárást, de azért mégis van értéke, mert jól ráillik a *Guttermuth János* szomorú esetére. A Baross-tér 20.sz. a. a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesület bérházában az első emeleten laktak évek óta egymás mellett *Guttermuth János*, az országzerte jól ismert és közbecsülésben álló fogtechnikus és dr. Radnai (Wollner) Sándor előbbinek volt tanítványa és társa, *Guttermuth*nak jól ment a praxisa, és úgy látszik, Radnainak kevésbé jól, mert a fennebbi példa szerint elment a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesülethez és a *Guttermuth* lak-

bérét 650 koronával tulajánította. A tulajdonos egyesület pedig a helyett, hogy megkérdezte volna *Guttermuth*ot, hogy hajlandó lenne-e a Radnai által fölkinált lakbértöbbletet vállalni, egész egyszerűen belement a Radnai által ajánlott ügyletbe és *Guttermuth*nak, ki 8 éven át pontos fizető lakója volt, minden ok nélkül fölmondott.

Most pedig Radnai beletelepszik a *Guttermuth* előnyösen ismert fogászati műtermébe és majd várja-várja a *Guttermuth* pacienseit, akikről azt hiszi, hogy nem a jó munka, hanem csupán a lakás kedvéért is átpártolnak ő hozzá.

Eddig szól az eset, mely fölött itélni a nagy közönség van hivatva!

IRODALOM MŰVÉSZET

LÁNYHIVATÁS.

Írta: Szabolcska Mihály.

Ne vigyék a lányt
Magas iskolákba,
Ne tanítsátok sok
Hídeg tudományra.
A jó Isten a lányt
Másra teremtette;
Nem okoskodásra,
Hanem szeretetre!

Gyönyörűbb tudomány
Úgy sincs e világban,
Mint ami ugy terem
Magától a lányban.
S hol van nagyobb erő,
Az ő erejénél?
A gyöngédségénél,
A szereteténél!

Az ő hivatása:
Vidíteni, szeretni,
Napnélküli puszták
Napsugara lenni.
Elűzni a gondot
Pihenő tanyáinkról,
Küzködő férfiak
Felhős homlokáról!

S lenni az eszmények
Hű ápolgatója,
Vigasztalanoknak
A vigasztalója,
Érezni, szeretni,
Ez az ő világa...
— Ne vigyék a lányt
Magas iskolákba!

Színészet Nagykanizsán. Kövessy Albert, pécsi színtársulata a közönség fokozódó érdeklődése és pártfogása mellett most fejezte be előadásait Nagykanizsán. A hét folyamán színre kerültek: »Tilos s csók«, »A kőfaragó«, »Romeo és Julia« és a »Buridán számarak«, valamennyi kitűnő, összevágó előadásban, melynek közreműködői Hidy Irén, Fábian Linka, Károlyiné, Izsó, Faludy, Pataki, Hajagos, Desenghy és Révész zajos tapsokat arattak kitűnő előadásukért. A kitűnő művészgárda Nagykanizsáról Siófokra tette át állomását, ahol már a közönség meleg érdeklődése mellett meg is kezdte előadásait és egész szeptember elejéig fog működni.

Kis színház. A Sziklay Kornél igazgatása alatt álló városligeti színház személyzete most »A király bolondja« nagyhatású új színmű betanulásával volt elfoglalva, mely most a hét minden napján színre kerül. Közvetlen utána Deréki Antai, »Uriel Acosza« és a »Piripócsi dalárok« című új darabjai következnek, melyeket az igazgatóság fényes kiállítással fog bemutatni.

A vidéki színészet rendezése.

A vidéki színészet szervezetében a most ősszel kezdődő színházi évad több újítást hoz. A legnevezetesebb ezek között az, hogy a színészeti felügyelő a területi igazgatók számát tízről hétre redukálta, miáltal csökkentette ugyan a területi igazgatók számát, de ezzel szemben több új kerületet alakított és megpróbálta a dalársulatok ügyének rendezését. Erre nézve az a terv, hogy a színészegyesület tanácsa, a színészeti főfelügyelő, a kultuszminiszterium és a belügyminiszterium együttes határozattal hozzájáruljanak ahhoz, hogy a színészegyesület fenntartása alatt 10—15 negyedosztályú színházgatói engedély adassék ki a dalársulati igazgatóknak. Így a területek száma most már kevesebb lenne, azonkívül pedig a harmadosztályú, területi igazgatókat kötelezni kívánák arra, hogy 15 városnál többet ne kereshessenek fel egy évben.

Dr. Wettenstein Szanatorium R.-T.

tüdőbeteg ambulátoriama

VI. kerület, Délibáb-utca 23. szám
Betegfelvétel és rendelés:

d. e. 9—12-ig, d. u. 2—5-ig.
Igazgató főorvos: Dr. Wettenstein József.

Zálogcedulákat

brilliansokat, ékszereket, aranyat, ezüstöt, platinát legmagasabb árban veszek. Brilliansokért többet fizetek, mint amennyiért újonnan vették. Schiller Izidor, Sip-utca

Kegyetlen gyilkosság.

Drávaiványi községben kegyetlen gyilkosság történt. Egy földmives, akit a vele vadházasságban élő nő már régóta a fia ellen tüzelt, tegnapelőtt megölte egyetlen gyermekét. A véres esetről tudósítónk a következőket írja:

Gál János vagyonos földmives, aki a közeli Drávaiványban lakik, néhány évvel ezeleltől özvegyesre jutott. Együtt lakott 25 éves fiával, ifj. Gál Jánossal és szép békében megvoltak így. Az asszony halála után egy évvel az öreg Gál szemét vetett egy Kaszás Eszter nevű asszonyra, a kivel dacára a fia nagy ellenzésének, vadházasságra lépett. A családi béke ezzel örökre eltávozott Gálék portájáról. A fiu rossz szemmel nézte az asszonyt, tiszteletlenül bánt vele, az meg örökön összekeverte egymás ellen az apát és fiát, úgy, hogy a házban nem volt senkinek sem egy nyugodt perce.

Ez így tartott a legutóbbi időkig. A múlt hó végén, nagy veszekedés után ifj. Gál János az apját és annak vadházastársát kizavarta a házból. Amikor kikérgette őket, utánuk kiabálta, hogy ahol megfoghatja őket, mindkettőjüket megöli.

A lakásból kiűzött pár a szomszédoknál talált szállást s így elbajlódta néhány napig. De egy hét múlva az öreg könyörögtve ment el Pető János községi bíróhoz s arra kérte, kísérelje haza s tegye lehetővé, hogy újra otthon lakhasson. Pető János tényleg haza kísérté őket s amikor beléptek, a bíró megkérdezte ifj. Gál Jánost:

— Hát miért nem engedi hazajönni az öregeket?

Erre az így felelt:

— Nem mondom, hogy ne jöjjenek haza!

LÓWY JÓZSEF Sirkőraktárában 10 K-48 fajtájú romok kiváló sirkővek rendelésül nagy választékban kaphatók.

Budapest, II., Fő-utca 88. sz. (Pálffy-tér mellett) saját házában.

Minden e szakmába vágó munkát, temetői javításokat, véső- és csomópontok javításait és földművelésügyi munkákat.

— Hát mit tesz most velük? — faggatta tovább Pető.

— Az az én gondom, — válaszolta a fiú.

Az öregek erre megijedtek. Nem mertek otthon maradni, visszamentek a szomszédokhoz. Id. Gál János ekkor bosszúra készült. Tudta, hogy a fia vadászfegyvert tartogat valahol eldugva. Egy éjjel belopózott a saját portájára s ott a pajtában meg is találta a töltött vadászfegyvert. Hazavitte és ő is elrejtette. Tegnapielőtt reggel három órakor elindult id. Gál János, hogy végez a fiával. Álmában akarta elpusztítani. A kertben át surrant be az udvarra. Éppen ebben a pillanatban lépett ki a házból a fia, akinek valami dolga akadt az udvaron. Amikor az apját meglátta, dühösen mordult rá:

— Mit keresel itt? — Azzal az istállóba szaladt, ahonnan vasvillát hozott ki, hogy azzal az apjának menjen. Az apa erre 14 lépés távolságból célba vette a fiát s rálőtt. A sörétek leterítették ifj. Gál Jánost, aki azonban még föltápáskodott. Az öreg erre még egyszer belelőtt. Ez a lövése halálos volt. Gál látva, hogy fiát agyonlőtte pokrócot hozott, azzal leterítette a holttestet, aztán elhívta a feleségét is, akinek mindent elmondott. Mire visszajöttek, egész sereg ember állt már a portán, akik a lövés zajára siettek elő. A csendőrség nyomban letartóztatta a gyilkos apát, aki töredelmesen bevallotta a tettet.

HIREK A hétről.

A képviselőház munkája.

A képviselőház a múlt héten minden napján megtartotta rendes ülését, melyeken részleteiben is befejezték a felirati vitát, elfogadták az indemnitási javaslatot, mely az exlexet megszünteti és az ujonczjavaslatot általánosságban és részleteiben, mely szerint a idén asorozások augusztus elsejétől szeptember 30-ig tartanak. A be-terjesztett többi javaslatokat is le- tárgyalták, melyekből, úgy hogy a képviselőház nyári szünete már valószínűleg augusztus első hetében kezdetét veheti.

Véres dráma a tanyán.

A margittai járás Lökk községében véres szerelmi dráma játszódott le. Varga János jómódu gazda néhány év előtt házasságba lépett. Feltűnő szép fiatal felesége kikapós hirben állott a faluban s emiatt örökös nyugtalanságban élt az egyébként józan életű munkás gazda. Az utóbbi időben annyira rossz hirbe került az asszony, hogy most már minden módon bizonyosságot akart szerezni felesége hűtlenségéről. Egy reggel azt mondta az asszonynak, hogy elmegy Margittára. És csak két nap

mulva jön haza. Az asszony örült, tapsolt örömeiben s a szerelmes ember, most már bizonyos volt, hogy tetten éri az asszonyt. Éjjel haza lopózkodott. Otthon a házában azonban nem talált senkit. Az asszony egy legénnyel kiszökött a tanyára. Varga János ezt is megtudta a szomszédoktól és kirohant egy töltött fegyverrel a tanyára. A tanyai házban csak az asszonyt találta. Az asszony nem akarta kinyitni az urának az ajtót.

— Nyisd ki, bestia, mert betöröm! Üvöltött az ember s a következő pillanatban be is törte az ajtót.

A megrémült asszony egy ingben a falu felé akart menekülni. Varga János kapta a fegyverét és egy lövéssel leterítette a menekülő asszonyt s aztán mégegyszer ráslőtte a fegyverét. Mikor látta, hogy az asszony meghalt, a saját szájába lőtt s ő is nyomban meghalt. A szerelmi tragédia két áldozatát reggel ott találták meg nagy vértócsában a tanyaház előtt.

A kut rejtelmel.

Kistélek községben megrendítő gyermektragédia történt. Király István két és fél éves Mátyás nevű fia titokzatos körülmények közt a ház udvarán levő kut vizébe fulladt. Király a feleségével mezei munkán volt s a kis Mátyást egy öt éves gyermek őrizete alatt hagyták otthon. Mikor a munkából hazaértek, a gyermekeket nem látták sehol. Rosszat sejtve, a kutba is bepillantottak s rémülten látták, hogy a két éves gyerek holtteste a vizszinén uszik. Az öt éves gyermek is eltűnt a tanyáról. Valószínű, hogy rémületben menekült el. Nincs kizárva, hogy az öregebb gyermek dobta a kis Mátyást a kutba, mert a kutkáva oly magas volt, hogy a csöppség segítség nélkül el sem érte. A vizgálatot ebben az irányban elrendelték. A rejtelmes esetről jelentést tettek a szepedi királyi törvényszék vizsgálóbírájának is.

Gyermekgyilkos anya.

Lovászi községből rémes gyermekgyilkosság esetét jelentették az alsólendvai kir. járásbírósnál. Az eset bővebb részletei még hiányoznak, s csupán annyit tudunk, hogy Szabó Józsefné lovászi asszony új szülött kis gyermekét tegnapielőtt éjjel megölte és hogy tette ki ne derüljön, a kis áldozatot elásta a ház udvarán levő trágyagödörben. A kis holttest olyképp jutott nyilvánosságra, hogy a malacok és csirkék kikaparták a trágyából és így a házbellek ráakadtak. A nyomozás arra a meglepő eredményre vezetett, hogy a gyilkos anyának bűntársa is volt, aki egy veszélyes művelettel idő előtt világra hozta a gyermeket, azután segédkezett az újszülöttet a láb alól eltenni. Az eddigi nyomozás adatai szerint valószínűleg egy Cseke Józsefné szül. Hóbor Rozsi nevű ottani asszony a bűntárs. Cseke Józsefnéről az a hír kering, hogy nem az első ilyen mű szereplése.

Czigányok rémtette.

Tasnádon a pénteki hetivásáron vérlázító gonoszított derült ki egy cigánybandáról. Ott tologatott a diszes kompánia egy targoncát, a melyben rettenetesen összenyomított gyermek hívta föl a szánalmat és a közfigyelmet. A cigányok pedig keserves jajgatással és visító verki-

szóval buzdították a vásáros népet az adakozásra. Vigan is hullottak egy ideig a krajcárok, amíg egyszerre közbe nem szóltak a csendőrök. Egy tasnádszarvadi cigány-asszony elmondta a csendőröknek, hogy az elnyomított gyermek egy jómódu szarvadi gazdának a fia. Mikor pedig a csendőrök a cigányokat sarokba szorították, azok azzal a meglepő vallomással állottak elő, hogy a gyermeket a bírótól vették. Most már a bíróság kezében van a borzalmas gazság, a gyermek pedig ott van szülei házában. Retentő az állapota. Karja, lába laposra zuzva, nyelve kivágvva, szeme kiszurva, gerince elferdülve, aligha marad életben.

Nyilt-tér.

Sternberg
Armin és Testvére
cs. és kir. udv. hangszergyár
központi főüzletében

BUDAPEST,
VI. ker., Rákóczi-ut 36. sz. alatt

kaphatók a legjobb és legolcsóbb hangszerek.

KÉPES ÁRJEGYZÉKEK minden cikkről külön-külön jelennek meg. Érdeklődőknek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

KITÜNTETVE! A m. kir. kormány által alapított „Millenniumi Állami Érem”-mel melyet a hangszer-csoport összes versenyzői közül kizárólag csakis cégünk nyert el.

Az Angyalföld titkai.

31

(Regény.)

Mikor már kidühöngte magát és féktelen haragja némileg lecsillapodott, összeszorult a szive és nagyon elhagyottnak érezte magát. Emberek közé vágyódott, akiknek elpanaszolhatná baját és kik értenék meg jobban kétségbeesett helyzetét, mint kedves pajtásai a korcsmában. Oda húzta a lelke . . . oda is ment.

A korcsmában vigan voltak. A jó paprikás gulyás tüzelte a torkokat, a vendéglős hordta az italokat és az asszonyok a férfakkal mohón hozzáláttak a dörzsöléshez. Minden férfi mellé jutott egy asszony, már olyan a milyen és nagyban folyt a dárídó, mikor a póstás a füstös, dohos szobába lépett. Az egész kompánia örült kacagással fogadta. A póstás odalépett a fekete jász mögé és a vállára tette a kezét.

- Tudod-e, hogy elhagyott?
- Elhagyott? Kicsoda?
- Az asszony!
- Miféle asszony?
- Hát a feleségem!

Hirtelen siri csend támadt az asztaloknál. Megszokták ugyan, hogy egymás között barátságos meg-egyezéssel asszonyt, szeretőt cserélnek és a hosszú Marcsa már valamennyinek a kezén megfordult, mielőtt a fekete jász oldala mellé került . . . de a póstás asszonya az más . . . az nem tartozott közbük . . . az tisztességes, hites feleség. A korcsmáros is odalépett a csoport-hoz és székel kinálta a lábán alig álló póstást.

— Azt mondod, hogy elhagyott a feleséged? — kérdezte csodálkozva a fekete jász.

Aztán hozá ment?

A póstás lehorgasztotta a fejét, megvonogatta a vállát és nagyot sóhajtott.

— Beszélj hát! Mondd, hogyan? mikor? hová és miért?

— Mit tudom én? Lehet, mert nem úgy bántam vele amint kellett volna! Korcsmázó, részeges, hirtelen természetű voltam, — de az asszonyt nem bántottam soha, szerettem, tiszteltem, sokra becsültem! Hűséges is voltam hozzá világeletemben! Előttetek is mindig csak dicsérgettem, igaz-e? És most elhagyott . . . Elment, azt se tudom hová, merre? Üres a lakás, — hided a konyha . . . Hát teheti azt egy jóra való becsületes asszony? Mondjátok — hát teheti?

Könnyek csillámlottak a szemében; úgy érezte, hogy igazságtalanság történt vele és a hallgatók szintén vele éreztek.

— Hát hagyj menni! Keress magadnak másikat! Kapsz minden új-jadra tized is! — dörögte a Vörös ökör.

A hosszú időmúlta'n Marcsa az asztalra támasztotta könyökét és szemtelen vigyorgással röhögött a póstás arcába.

— Megmondom, hová ment az a jóféle feleség?

— Te talán tudod? — nyögte hihetetlenül a póstás, akin borzasztó sejtelen vett erőt, hátha az asszony elemészttette magát.

Persze, hogy tudom! Odaát hancurozik a póstával a »Négylevelű lóheré«-ben!

— Ne beszélj ilyen marhaságokat te buta! — ordított rá mérgesen a fekete jász.

14. oldal

Már ez nem marhaság! Én tán csak elég jól ismerem! Vesszek meg, ha ma korán reggel nem találkoztam vele; a rakodópályaudvarral jöttek karonfogva a poétával a rácsos kapunál még meg is csókolták egymást.

A póstásnak nirtelen az arczába szökött minden csepp vére, a szeméi kidülledtek és nyögve az asztal sarkához kellett támaszkodnia. Ez a hír teljesen lesújtotta! Ezt nem várta, nem is hitte volna! El tudta képzelni, hogy a Dunába ugrik a vonat elé dobja magát szégyében, bánatában; de hogy oda süllyedjen, abba a mocsárba, ahol a többi közönséges céda asszonyok fetrengenek, hogy egy más karjában keresen vigasztalást, feledést, ezt nem hitte volna róla soha.

Ammyira megrendítette ez a tudat, hogy még egyet hörgött, a karjaival a levegőbe hadonászott, azután hanyat vágódott a földön, mint a ketté metszett fatörzs.

Vége volt a mulatságnak. Hívták a mentőket. Beszállították a kórházba, — a többiek pedig busan szétesloltak!

(Folytatása következik.)

Közgazdaság.

Magyarországi gyáripar.

A kereskedelmi miniszterium kiadásában jelent meg egy kimutatás, mely hű tükre az ország gyáriparának az 1901. évből 1906-ig terjedőleg.

A terjedelmes kötet elég örvendően haladásról számol be s nevezetesen megtudjuk belőle, hogy a magyar birodalomban levő gyári jellegű ipari üzemek száma az 1906. év végén 4533 volt, amiből Horvát- és Szlavonországra ötszázharminckilenc jut, ami az 1901-ik évi állapottal szemben roppant nagy haladás, mert azóta 1417 új ipartelep keletkezett.

Az ipartelepek tulajdonosairól, igazgatóiról és bérliőről szóló kimutatásból megtudjuk, hogy csupán néhány százalékuk idegen s még meghonosodott külföldi is alig van köztük, mert kilencvenkét és fél százalékuk magyar. Pedig az ipari részvénytársaságok tőkéjéből százharom millió korona külföldi pénz, 574,518.000 korona; a magyar pénzü ipari részvénytársaságok száma negyszázhatvan, a külföldieké harmincnégy. A legtöbb tőkével gépgyártással és közlekedési eszközök gyártásával foglalkozó vállalatok dolgoznak, amelyek tőkéje 184,743.504 kor.; aztán élelmiszeri élvezeti cikkek csoportja következik 136.160.852 korona a vegyészeti iparé 82.827.734 korona; a legkevésbé a bőr-, viaszvaszon, kaucsuk stb. iparcsoport tőkéje: 5.821.160 korona. E tőke emelkedése 1901. óta csaknem kétszázmillió korona.

A gyártelepek munkaidejéről szóló kimutatás elárulja, hogy a munka- idő tartama az utolsó öt esztendőben feltűnően megrövidült, a munkaközi szünetek pedig sok helyen hosszabbak lettek. Éjjeli üzem 1065 gyárban van, leginkább villamfej-

lesztőtelepek, gázgyárak, gőzmalmok, vasgyárak és nyomdák. A termelés költségeinek és a jövedelem elosztásának adatai ezek: az 1906-ik évben gyáraink 348 millió, 771681 koronát fizettek a tisztviselőknél; a munkásaiknak pedig hetenként 4 millió 136.228 koronát.

Kiadja:

A „NAPLO” UJSÁGVALLALATA.

Szent-Lukácsfürdő gyógyfürdő, BUDA. Téli és nyári gyógyhely.

A budai Szt. Lukácsfürdő nagyszállodájában és „Thermal”-szállodájában szoba teljes ellátással naponként 10 koronától feljebb. Minden szoba kilátással a Dunára. Kénes iszapfürdők és iszapborogatások. Fürdőismertetést díjmentesen küld a

Szent-Lukácsfürdő igazgatósága, Buda Kristály forrásásványvíz étvágyat javít, gyomorrontást megakadályoz.

FOGAK

szájpadlás nélkül, régásra azonnal használható, 4 koronától. Gyökéreltávolítás teljesen felesleges. Aranyhidak és koronák 10 évi irásbeli jótállással 24 óra alatt, vidékieknek 12 óra alatt készíttetnek, fogzás teljesen érzéstelenítve, tartós tömések, fogzás teljesen érzéstelenítve, tartós tömések, fogzás teljesen érzéstelenítve, tartós tömések, fogzás teljesen érzéstelenítve. Rendelés egész nap. Vasárnap és ünnepnap is.

Dr. HEGEDÜS JAKAB

VII. ker. Erzsébet-körút 44. szám, földszin. Szpecialista minden fog- és szájbetegségben. Kérem a pontos orviroggyelmit.

Háztulajdonosok és lakók figyelmébe.

Lakásának poloska és moly elleni karbantartásait helyiségenként ötven fillér havi díjért elvállalja

STANDARD

téreg elleni karbantartó társaság. IV. Kossuth Lajos-utca 14-16. Telefon 66-63.

? Hol találkozunk?

Színészek, írók és művészek találkozó helye:

Gläser „METEOR” kávéháza

BUDAPEST, Erzsébet-körút 6. szám,

ahol az összes hazai és külföldi hírlapok olvashatók és mindenféle kávéházi italok a legmértányosabb árban számíttatnak.

Gerber vendéglője
Aréna-ut 74. szám alatt létezik.
Volt palma liget.

A „Riviera” Budapestben.

Tisztelettel értesítjük vendégeinket, hogy „Riviera kávéház, terraszát (VII., Aréna-ut 19.) kétszeresen megnagyobbítottuk és duosan elláttuk délszaki növényekkel, amiért is Budapest látványosságát képezi. Minden este a híres szolista Kiss Parádi Náci 14 tagból álló zenekara hangversenyez. Ugy a fővárosi, mint a vidéki művészek írók és színészek találkozó helye.

Pontos kiszolgálás. — Tisztelettel Kovács Zsigmond és Fia tulajdonosok.

Hodosi A.

Aréna kávéházában (Aréna-ut és Damjanich-utca sarok.)

Május 1-től kezdve minden este hirneves

Rácz Gyula

eljes zenekarával hangversenyez. — A vidéki felránduló közönség találkozó helye.

OSTENDE-KAVÉHÁZ

RAKÓCZI-UT 20.

Előkelő családok találkozóhelye. Remek hideg vacsorák, melyet házilag francia szakácsom által készíttetek.

Esténként Szalay Lajos a közkezdelt cigányprímás teljes zenekarával hangversenyez.

Szíves partifogást kér: GROSS ÖDÖN

az OSTENDE és nyíregyházi PANNOVIA kávéházak tulajdonosa. Telefon: 3-68, 36-40

CZIMBALMOKAT

a legújabb szabadalmazott rendszer szerint legjobbat készít (részletfizetésre is) a cimbalomkészítés elismert első szakértője

Habits Antal

hangszerkészítő mester. BUDAPEST, Erzsébet-körút 42. szám.

BUTOR.

Arverésen vett régi és új, legelőcsöbbitől a legjobb minőségig. Ugy szintén amerikai íróasztalok, mahagoni háló-, ebédlő- és uri szobák, angol börgarnitúrák, szalongarnitúrák, szőnyegek, csillárok, petróleumlámpák, olajfestmények és irodai berendezések legelőcsöbbitben beszerezhetők

Ancsel és társánál, Dob-utca 22.

! Budapest éjjel!

Látványossága

a GENUA kávéház

VII., Dob-u. 65. Erzsébet-körút sarok.

Egész éjjel nyitva.

esténként Komáromi Bertók Jóska teljes zenekarával hangversenyez.

Nem kell többé kávét főzni, sem cukrot venni!

WILLAX KÁVÉKOCKA

forró vízben vagy tejben feloldva, azonnal teljesen kész, zamatos és kiválóan jóízű fekete- vagy tejeskávét nyújt.

DARABJA 4 FILLÉR. MINDENÜTT KAPHATÓ.

WILLAX KÁVÉ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG, BUDAPEST. QUARTELEP I. IRODA: VI. VACZI-UT 167-169. TELEFON: 177-61

CEYLON kávéházban Rottenbiller utca 10. sz. híres cigányprímás zenekarával hangversenyez. Kitűnő italok! Ceylon vacsora! Hajós Lipót és Társa. Volt nagymatrosi „Korona Szálloda” bérliője. orosz főherceg által kintmentet!

Nem érdemes rongyosan járni!

FLEISCHMANN J. férfi-szabó mester
BUDAPEST, Thököly-út 20. szám I. em. Vidékieknek mintát bérmentve küldök.